

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

For mig at se lader det sig meget vanskeligt forsvare at gå til en generel lejeforhøjelse. Der findes mange forskellige husværter: der findes husværter, som, før restriktionerne blev indført, førte en sådan boligpolitik, at de havde en ganske overordentlig stor forrentning af deres kapital, måske 10 eller 15 pct. Det kan i nogen grad tilskrives dygtighed, det behøver ikke udelukkende at skyldes hensynsløshed overfor lejerne, men det vil efter min mening ikke kunne forsvares at gennemføre en ordning, hvorved man sikrer sådanne ejere en lejeforhøjelse. Det ville være uretfærdigt overfor de lejere, som allerede før restriktionerne indførtes, betalte en høj husleje.

På den anden side er der ganske overordentlig store vanskeligheder ved at gennemføre individuelle lejeforhøjelser, hvor hvert enkelt tilfælde skal gennemprøves og godkendes af en administration. Det bliver sikkert et kolossalt administrationsarbejde.

Det er disse to vanskeligheder, urimeligheden ved en generel lejeforhøjelse og den kolossale administration, der er forbundet med en individuel lejeforhøjelse, som det bliver vort store problem at løse på en nogenlunde tilfredsstillende måde. For spørgsmålet skal løses. Det vil naturligvis ikke føles som en tilfredsstillende for mange af de lejere, der skal til at betale en højere leje. For mange af de mennesker, der sidder i de gamle lejligheder til en forholdsvist billig husleje, tillader deres økonomi dem ikke at betale mere, og de befinder sig i den situation, at de ikke uden videre kan udskifte den lejlighed, de bebor, og tage en anden, billigere lejlighed; vil de have en mindre lejlighed, bliver det formentlig en dyrere i en ny ejendom. Ikke desto mindre må vi gå i gang med disse vanskeligheder.

En anden ting lærer vi af det udvalg, som har arbejdet i sommer, nemlig at kommer vi ud over det problem, så er det, ligesom det andet glider. Så glider spørgsmålet om vedligeholdelse, så glider spørgsmålet om adgang til visse frivillige aftaler om lejeforhøjelse o. s. v.

En anden ting vil jeg også fremhæve fra dette udvalgs arbejde i sommer, nemlig at begge parter i og for sig synes at være blevet enige om, at de gerne vil have nævn, ganske vist nævn af en noget anden sammensætning end den, den højtærede minister foreslår.

Der er jo lejere, som man synes er stødbørn, som lejeloven ikke har fundet udvej til at skaffe nogen beskyttelse. Det er lejer-

ne — mest unge — i de nye bygninger, hvor der har måttet lejes til sortbørspriser. Man kan tit ikke andet end have medfølelse med dem. Det er unge, som skal stifte hjem, unge, som ikke har haft nogen anden udvej end at skaffe sig en måske lille, elendig lejlighed ude i udkanten, hvor de må betale indskud og en meget stor husleje, måske oven i købet ofre jernbanebillet daglig frem og tilbage. Disse lejere har man ikke rigtig fundet nogen udvej til at hjælpe, og der foreligger heller ikke noget forslag i så henseende.

Det ærede medlem hr. Thestrup sagde, at det private byggeri burde have en støtte, som svarede til den, det sociale boligbyggeri fik. Ja, det er selvfølgelig et spørgsmål, der må tages op, men det har jeg også forstået at den højtærede minister har gjort, og at vi snart kan vente et forslag om ændring på dette område.

Til slut kan jeg tilsige mit partis velvillige medarbejde til at gennemgå forslaget med henblik på at nå et positivt resultat.

Alvilda Larsen: I min tale ved første behandling af dette lejelovsforslag i sidste samling opgjorde jeg de plusser og minusser, som mit parti måtte anbringe ved den højtærede boligministers forslag. I det store og hele skal jeg ved denne lejlighed naturligvis nøjes med at henvise til det, jeg sagde dengang.

Selvom jeg gerne havde set lovforslaget ophøjet til lov allerede i sidste samling, er det glædeligt, at det påny er forelagt folketinget, og i omtrent samme skikkelse. Jeg skal om lidt komme tilbage til de foretagne ændringer, men om forslaget som helhed vil jeg gerne have lov at gentage, hvad jeg sagde ved forslagets behandling i sidste samling, at den højtærede boligministers forslag for alle de gode sider vedkommende indeholder de tanker og de forslag, som mit parti gang på gang har fremført her i tinget, i huslejudvalget og andre steder. Det er de samme forslag, som socialdemokratiet mange gange har afvist, har undladt at stemme for eller har stemt ned. Det er kommunisterne, der har stået fast i denne sag, og som stadig har kæmpet for lejerne interesser. Vi har præcis den samme stilling, som vi hele tiden har haft; det er den højtærede minister og hans parti, der heldigvis er kommet på bedre tanker og nu forelægger de forslag til forbedringer i lejeloven, som kommunisterne har krævet gennemført lige siden besættelsens ophør. Derfor kan jeg vel nok sige, at jeg har en særlig grund til at takke ministeren og